

Waarom is duurzaamheid voor de stichting Dar al Yasmin een speerpunt?

(augustus 2021)

Het is eigenlijk een overbodige vraag, omdat in deze tijd duurzaamheid voor elke organisatie een speerpunt zou moeten zijn. De klimaatcrisis gaat onverminderd door en de gevolgen daarvan zijn steeds duidelijker zichtbaar. In de afgelopen maanden stond de halve wereld in brand (van het Middellandse Zeegebied tot aan Siberië, kampte Canada met een bizarre hittegolf en waren er extreme overstromingen in China, in België en Duitsland en in ons eigen land.

Naast de klimaatcrisis is er een crisis in de biodiversiteit, die in de laatste decennia in hoog tempo achteruitgaat. In de omstandigheden die wij voor hen scheppen, weten bijen en andere insecten steeds minder goed te overleven. De Nederlandse landschappen zijn voor een groot deel nog steeds mooi, maar qua biodiversiteit zijn ze als gevolg van intensieve landbouw vaak bijzonder armoedig. Het bodemleven is schraal door verdroging, inklinking en bestrijdingsmiddelen en zelfs onze nationale trots, de grutto, kan slechts op een paar plekken overleven.

Daar komt het gebruik van grondstoffen en hoe we de wereld vervuilen met (zwerf)afval nog bij. De plastic soep in de oceanen is nog steeds een toenemend probleem. Maar ook op het land en in de lucht - denk aan de vele blikjes, sigarettenfilters etc. langs de kant van de weg en ook aan bijvoorbeeld pfas en fijnstof - vragen om een andere houding en aanpak.

Gelukkig zijn we met z'n allen redelijk doordrongen van de problemen. Er zijn ambitieuze internationale doelstellingen geformuleerd en de overheid heeft een aantal programma's vastgesteld om het tij ten goede te keren.

Maar de uitvoering wordt alleen succesvol mét ons! Van ons allemaal wordt een bijdrage gevraagd. Niet van 50%, 60% of 80% van de bevolking, maar van ons allemaal. Om die reden is het belangrijk dat we met elkaar praten over de zorg voor de aarde, over wat ons te doen staat en dat we ook gezamenlijk aan de slag gaan. Daaraan wil de stichting Dar al Yasmin een bijdrage leveren.

Voortrekkers

Al decennialang zagen we de problemen van nu op ons afkomen. Een iconisch moment is nog steeds de publicatie van het rapport 'Grenzen aan de groei' van de Club van Rome in 1972. Decennialang hebben veel mensen van allerlei richtingen echter ook de kop in het zand gestoken. Problemen ontkend of gebagataliseerd, of gevraagd om aanvullende bewijzen. We hebben decennialang vooral gepraat, het debat gevoerd, terwijl bijvoorbeeld de CO₂-uitstoot in de afgelopen periode is blijven stijgen.

Mensen die in de afgelopen periode wel hebben geprobeerd een verandering te bewerkstelligen waren niet mainstream. Het was een minderheid. En in Nederland bovendien een 'witte' minderheid. Mensen met een biculturele achtergrond zijn nauwelijks actief binnen de bestaande natuur- en milieu-organisaties.

De stichting Dar al Yasmin wil een bijdrage leveren aan het opheffen van deze relatieve achterstand. Het wordt hoogtijd dat culturele organisaties, migrantenorganisaties en organisaties van/voor vluchtelingen en andere nieuwkomers het thema duurzaamheid hoog op de agenda plaatsen.

Zorg voor de aarde

Meerdere astronauten hebben, nadat ze teruggekeerd zijn op aarde, verteld over de haast spirituele ervaring die zij beleefden wanneer ze hun blik wierpen op de aarde, omringd door een donker heelal: zo mooi en zo kwetsbaar. In de onmetelijke grootte van het heelal is de biosfeer slechts enkele kilometers dik.

Er is geen ruimte voor nodig om te beseffen dat we voorzichtig met onze aarde moeten omgaan. In alle levensbeschouwingen en godsdiensten is hier aandacht voor. Het is een thema dat alle culturen met elkaar verbindt.

Om die reden is het belangrijk dat we het gesprek over de zorg voor de aarde tussen mensen met verschillende culturele achtergronden voeren. De opgave waar we gezamenlijk mee aan de slag moeten, bestaat niet uit een set van wetten, regels en procesafspraken. Het gaat erom dat we onszelf en elkaar van

binnen uit weten te overtuigen. Het gaat erom de 'hearts and minds' te raken van zoveel mogelijk mensen. Van politieke of maatschappelijke leiders en van ieder van ons die een (positieve) bijdrage aan onze leefomgeving kan geven.

In elk geval is het van belang dat mensen met verschillende culturele achtergronden die elkaar op dit thema kunnen vinden. Wij kiezen ervoor om het onderwerp 'duurzaamheid' ook te benaderen vanuit een ieders levensbeschouwing en gaan vanuit die insteek activiteiten organiseren.

Rol van de overheid en rol van de samenleving

Zoals de milieubeweging op dit moment nog vooral een 'witte' beweging is, zo is de communicatie van overheid en bedrijfsleven over duurzaamheid nog vooral een 'witte' aangelegenheid. Er zijn subsidies voor zonnepanelen en je kunt groen beleggen, maar het is de vraag of veel mensen met een andere culturele achtergrond hierdoor worden aangesproken.

De stichting Dar al Yasmin wil het gesprek over duurzaamheid dichterbij brengen bij mensen met een migratieachtergrond door over onderwerpen te praten die meer relevant zijn voor hen.

Kennis delen

'Alles van waarde is weerloos', zo luidt de bekende dichtregel van Lucebert. Voor nieuwkomers vraagt het wel enkele jaren 'oefening' om de natuur in onze contreien te waarderen. Natuurlijk, veel nieuwkomers vinden Nederland een prachtig land! Het water, de polders, de molens en de bollenvelden. Gelukkig is Nederland nog steeds mooi!

Maar het is begrijpelijk dat nieuwkomers een deel van het referentiekader missen om te zien hoe kwetsbaar onze natuur is. Om te zien hoe heidevelden vergrassen vanwege het teveel aan stikstof, hoe weidevogels in aantallen afnemen door verdroging etc.

De stichting Dar al Yasmin wil eraan bijdragen dat nieuwkomers meer verbinding kunnen maken met hun nieuwe leefomgeving, met het landschap en de natuur in onze streken, zodat zij deze op een andere manier kunnen gaan waarderen.

Ook op andere terreinen is het goed om kennis met elkaar te delen. Het valt niet te ontkennen dat sommige nieuwkomers een kennisachterstand hebben waar het gaat om bijvoorbeeld de klimaatcrisis. Aan de andere kant hebben zij die milieu- en klimaatcrisis in hun land van herkomst soms aan den lijve ondervonden. En brengen zij vanuit hun traditie ideeën mee, die ons gezamenlijk kunnen helpen om op een andere manier te gaan leven.

Dat klinkt misschien wat abstract, maar bijvoorbeeld in het Midden-Oosten bestaat er meer een cultuur van samen delen (denk aan gebruiksvoorwerpen, maar ook aan voedsel dat aan het eind van de dag bij een restaurant overblijft) en ook zijn veel spullen (bijvoorbeeld meubels) meer duurzaam en is het meer gebruikelijk om dingen te repareren. In het westen kunnen we echt wel wat van andere culturen leren.

Sociaal

De zorg voor de aarde is een onderwerp dat ons allemaal raakt. Daarom biedt dit de kans om in buurten en wijken gezamenlijke initiatieven te ontwikkelen en met elkaar aan de slag te gaan, zonder dat direct expliciet benoemd wordt dat we vanuit verschillende culturen verbinding met elkaar gaan maken. Het biedt kansen voor een impliciete vorm van integratie.

Datzelfde geldt voor de activiteiten die we vanuit Dar al Yasmin gaan organiseren voor kinderen. Nog meer dan andere generaties hebben onze kinderen te maken met een multi- of interculturele samenleving. Als je kinderen wil bereiken met bewustwording en natuuractiviteiten, dan kun je niet om de kinderen met een migrantie-achtergrond heen. Het is mooi om een bijdrage te kunnen leveren aan hoe deze jonge generatie aan de slag gaat met hun zorg voor de aarde, zodat zij die goed kunnen achterlaten aan de generaties die na hen komen.

In een notendop is hier beschreven waarom duurzaamheid voor de stichting Dar al Yasmin een speerpunt is.